Verrijckt
Archeologie & advies

Rapport Nr. 0764

Archeologienota

Hasselt, Corda Arena
Programma van Maatregelen

J. Verrijckt Archeologie & Advies info@jverrijckt.be

Inhoud

1 Administratieve gegevens 1
2 Gemotiveerd advies 2
2.1 Aanleiding vooronderzoek 2
2.1 Resultaten vooronderzoek 2
2.2 Afweging noodzaak verder onderzoek 3
3 Programma van maatregelen 5

1 Administratieve gegevens

Projectcode J. Verrijckt		2021-427
Projectcode Onroerend Erfgoed		2021H172
Locatie	Provincie	Limburg
	Gemeente	Hasselt
	Straat	Kempische Steenweg 293
Kadastrale gegevens	Gemeente	Hasselt
	Afdeling	2
	Sectie	A
	Percelen	54C3
Coördinaten	Noordoost	X: 219256,13 Y: 183022,07
	Noordwest	X: 219095,06 Y: 182968,86
	Zuidoost	X: 219311,07 Y: 182857,26
	Zuidwest	X: 219149,71 Y: 182802,32
Oppervlakte plangebied		Ca. 52.295 m²
Oppervlakte bodemingreep		Ca. 15.152 m²
Erkend Archeoloog		2015/00053 Jeroen Verrijckt

2 Gemotiveerd advies

2.1 Aanleiding vooronderzoek

De aanleiding van het bureauonderzoek vormt de geplande bouw van een digitale arena op Corda Campus aan de Kempische Steenweg 293 in Hasselt. Meer informatie over de aanleiding van het vooronderzoek is terug te vinden in het verslag van resultaten.

2.1 Resultaten vooronderzoek

Tijdens het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem kon enkel het bureauonderzoek met controleboringen uitgevoerd worden. Op basis van dit vooronderzoek zonder ingreep in de bodem was het mogelijk om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de aanwezigheid en waarde van archeologisch erfgoed op het terrein.

Het plangebied ligt in de huidige gemeente Hasselt. In de historische bronnen komt de gemeente pas voor in 1171 als Hasselth – Hasel wat hazelaar betekent.[1] Uit het historisch kaartmateriaal is gebleken dat het plangebied steeds onbebouwd is gebleven tot ca. 1969. Hiervoor situeerde het zich hoofdzakelijk in een vijver die nadien is opgevuld. Hierdoor is de verwachting op archeologische sites uit de nieuwe tijd en nieuwste tijd laag.

De omgeving rond het projectgebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen II (DHM II) tussen ca. 31 en 40 m +TAW. Het plangebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen II (DHM II) tussen 33 en 35 m +TAW. Binnen het plangebied lijken er enkele bodemingrepen te zijn gebeurd, volgens het DHM II. De voormalige bebouwing en verharding lijken op de kaart uit te komen. De bebouwing lijken hierbij hoger te zijn aangelegd (met ca. 30 cm in vergelijking met rest van plangebied), behalve het gebouw in het noordwestelijke gedeelte van het plangebied (met ca. 50 cm in vergelijking met rest van plangebied). De verharding lijkt hierbij dieper in de bodem (met ca. 10 cm in vergelijking met rest van plangebied) te zijn aangelegd. Uit de controleboringen en informatie die is meegedeeld door de initiatiefnemer kwam duidelijk naar voren dat de bodem binnen het plangebied reeds grotendeels verstoord is, wat ook de bodemkaart van Vlaanderen weergaf. Ten noorden van het plangebied, op ca. 205 m, stroomt de Schrijnebroeksbeek. Deze beek heeft een noord-zuid oriëntatie, is een zijtak van de Muggenbeek en vormt op haar beurt een aftakking van de Kleine Demer. Gelet op de landschappelijke ligging, gelegen op een waterloop op eerder verre afstand, is er eerder een lage verwachting voor steentijdartefactensites aanwezig.

Het plangebied kent geen archeologische en historische gegevens. Binnen een straal van 1000 m werden er een aantal fragmenten teruggevonden van een Hilversum pot uit de midden bronstijd. Echter werden deze fragmenten niet meer in hun oorspronkelijke context aangetroffen. Verder zijn er nog twee hulzen met vermoedelijke bijbehorende kogeltoppen aangetroffen uit WO I. Het vondstmateriaal is via een proefsleuvenonderzoek en via een onbepaald onderzoek aangetroffen. Uit bovenstaande kan geconcludeerd worden dat er slechts weinig, goed onderzochte, archeologische sites aanwezig zijn in de omgeving van het plangebied. Dit is vermoedelijk niet te wijten aan het ontbreken van archeologische sites. Waarschijnlijk is dit te wijten aan het ontbreken van recente, grootschalige ontwikkelingen waarbij archeologisch onderzoek noodzakelijk is. Op basis van de archeologische en historische gegevens kan gesteld worden dat de kans zeer laag is

[1] https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/140049 (geraadpleegd op 21/09/2021).

op het aantreffen van archeologische resten. Uit aangrenzend onderzoek (ID 7743) is er tevens een lage archeologische verwachting gegeven voor het aantreffen van (intacte) archeologische resten. Op basis van de demping van de vijver en de diepe fundering van de voormalige gebouwen werd het plangebied vrijgegeven.

De opdrachtgever plant op het terrein een digitale arena op de Corda Campus aan de Kempische Steenweg 293 in Hasselt. De exacte invulling van het gebouw is nog niet gekend, dit zal in een later stadium, na aanbesteding van het dossier, ingevuld worden. De nieuwbouw zal een oppervlakte zal hebben van ca. 65 x 65 m en hoogte van 24 m. De nieuwbouw zal op een diepte van minimaal 3 m -mv worden gebouwd, mogelijks met funderingspalen tussen ca. 7 à 8 m -mv (afhankelijk van de stabiliteitsstudie). Rond de nieuwbouw wordt er verharding en groenzone aangelegd waarbij er een maximale diepte van ca. 30 à 40 m -mv wordt genomen. De locatie en de diepte van de ondergrondse nutsvoorzieningen zijn niet bekend, maar vermoedelijk worden deze ook op een diepte aangelegd van ca. 100 cm -mv.

Op basis van bovenstaande gegevens is er een lage archeologische verwachting toe te schrijven voor sites uit de steentijd. De verwachting voor sites uit de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen (vroege, volle en late middeleeuwen) is eerder laag. Er is een lage verwachting voor eventuele archeologische sites. Door de aanleg van vijver en de bouw en sloop van de bebouwing met bijbehorende verharding komen (intacte) archeologische sites niet voor.

2.2 Afweging noodzaak verder onderzoek

Na een uitgebreide bureaustudie waarbinnen historische, cartografische, geologische, geografische en bodemkundige bronnen werden onderzocht en teruggekoppeld aan het hedendaagse terreingebruik en de bouwplannen van de opdrachtgever, kan geconcludeerd worden dat tot op heden voldoende informatie gegenereerd is om de mogelijke impact van de geplande werken op een eventueel archeologisch vondsten- en sporenbestand aan te tonen.

Uit bovenstaande onderzoek kan met zekerheid gesteld worden dat er geen archeologie aanwezig is. Gezien de zeer lage kans op het aantreffen van (intacte) archeologische resten, de aanwezige bodemverstoring binnen het plangebied veroorzaakt door de aanleg van de vijver, en, door de bouw en de sloop van de voormalige bebouwing met bijbehorende infrastructuur is verder archeologisch onderzoek niet nuttig en kosten-baten niet interessant. Eventueel verder archeologisch onderzoek levert geen kenniswinst op.

Na een fase in het vooronderzoek volgt geen verder vooronderzoek, zonder ingreep in de bodem of met ingreep in de bodem, indien op basis van de reeds uitgevoerde fase(s) van het vooronderzoek voldoende informatie gegenereerd is om (Code van Goede Praktijk, p. 31):

1. Een archeologienota of nota op te maken die de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende staaft, of;

2. Een archeologienota of nota op te maken die het ontbreken van potentieel op kennisvermeerdering afdoende staaft (doordat de geplande bodemingrepen geen impact hebben op het eventueel aanwezige erfgoed of doordat verder onderzoek van het aanwezige erfgoed geen nuttige kenniswinst zou opleveren), of;

3. Een archeologienota of nota op te maken die de noodzaak voor een archeologische opgraving staaft én een plan van aanpak hiervoor biedt, of;

4. Een archeologienota of nota op te maken die de mogelijkheid voor een behoud in situ staaft én een plan van aanpak hiervoor biedt.

Op basis van bovenstaande argumentatie word een advies gegeven om de terreinen vrij te geven voor verdere ontwikkeling.

Een programma van maatregelen werd hierdoor niet opgemaakt.

Hierbij rekening houdend dat er geen archeologie aanwezig is en de huidige bodemverstoring van het plangebied, adviseert J. Verrijckt bvba om het plangebied vrij te geven voor verdere ontwikkelingen.

3 Programma van maatregelen

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan geconcludeerd worden dat er geen vervolgonderzoek noodzakelijk is. Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek is met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de aanwezigheid en waarde van archeologisch erfgoed, het potentieel op kennisvermeerdering en de haalbaarheid van eventueel verder onderzoek.

Een doorslaggevende factor in het bepalen of verder onderzoek noodzakelijk is, is de lokale geschiedenis van het terrein. De beslissing om geen vervolgonderzoek te adviseren steunt op de volgende redenering:

- Voldoende info aanwezigheid site: Ja.

- Site aanwezig: Ja, er zijn aanwijzingen voor de afwezigheid van een archeologische site op basis van de aanleg van de vijver.

- Voldoende info over kennispotentieel en technische haalbaarheid project: Gezien de zeer lage kans op het aantreffen van (intacte) archeologische resten, de aanwezige bodemverstoring binnen het plangebied veroorzaakt door de aanleg van de vijver, en, door de bouw en de sloop van de voormalige bebouwing met bijbehorende infrastructuur is verder archeologisch onderzoek niet nuttig en kosten-baten niet interessant. Eventueel verder archeologisch onderzoek levert geen kenniswinst op.

Indien tijdens de werkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht. Deze bepalingen zijn terug te vinden in artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. Eventuele toevalsvondsten dienen binnen drie dagen na ontdekking gemeld te worden bij Onroerend Erfgoed.